

•
ANALELE TIIN IFICE
ALE
UNIVERSIT II „ALEXANDRU IOAN CUZA”
DIN IA I
(SERIE NOU)

ISTORIE

TOM LIX
2013

Editura Universit ii „Alexandru Ioan Cuza” din Ia i

COLEGIUL DE REDACŢIE:

Octavian Bounegru (Iaşi), Nelu Zugravu (Iaşi), Neculai Bolohan (Iaşi),
Alexandru-Florin Platon (Iaşi), Itefan-Sorin Gorovei (Iaşi),
Maria Magdalena Székely (Iaşi), Cristian Ploscaru (Iaşi), Claudiu Topor (Iaşi),
Gabriel Leanca (Iaşi), Gheorghe Iacob (Iaşi), Lucian Leuştean (Iaşi),
Ovidiu Buruian (Iaşi), Victor Spinei, m.c. al Academiei Române (Iaşi),
Ioan Aurel Pop, membru al Academiei Române (Cluj-Napoca),
Ovidiu Cristea (Bucureşti), Antal Lukács (Bucureşti), † Barbu Itef nescu
(Oradea), Ion Eremia (Chişinău), Ion Varta (Chişinău), Ilie Luceac (Cernăuţi),
Keith Hitchins (Urbana-Champaign), Dennis Deletant (Londra), Carol Iancu
(Montpellier), Hans-Christian Maner (Mainz).

COMITETUL DE REDACŢIE:

Petronel Zahariuc (director), Laurenţiu Răduvan (redactor şef),
Lucreţiu Mihailescu-Bîrliba, Adrian Vişalariu (secretar de redacţie),
Mihai-Bogdan Atanasiu (secretar adjunct de redacţie).

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în textele publicate revine în
exclusivitate autorilor.

Manuscrisele, cărţile şi revistele propuse pentru schimb,
ca şi orice corespondenţe vor trimite redacţiei:

Petronel Zahariuc

Facultatea de Istorie
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iaşi
B-dul Carol I 11,
700506, Iaşi, România
Tel.: 40-(0)232-20.12.74
e-mail: zahariuc@uaic.ro

CUPRINS

Octavian Bounegru, <i>Das Monumentum Ephesenum und die Begrenzung des histrianischen Zollgebietes</i>	9
Ionu Acrudoae, <i>Militari din Pannonia în legiunile X Gemina i XIII Gemina (secolele II-III P.Chr.). Considera ii prosopografice</i>	17
Lucre iu Mih ilescu-Bîrliba, <i>Les étrangers en Scythie selon les sources épigraphiques (fin du IIIe siècle ap. J.-C. – VIe siècle ap. J.-C.)</i>	33
***	
Tudor Mandache, <i>Tipologia vârfurilor de s ge i din Moldova secolelor XIV-XV. Metodologie, clasificare i analiz statistic</i>	41
Lauren iu R dvan, Mihaela R dvan, <i>Cu privire la organizarea spa iului urban în ara Moldovei în evul mediu</i>	61
tefan S. Gorovei, <i>Contribu ii la genealogia familiilor T utu i Callimachi</i>	99
Petronel Zahariuc, <i>Les Relations entre les Principautés Roumaines et le monastère de Xénophon du Mont Athos</i>	121
Alexandru-Florin Platon, <i>Noua reprezentare a trupului uman la începuturile modernit ii în Europa de apus: de la corpul organic la corpul mecanic (sec. XVI-XVII)</i>	147
Elena Bedreag, <i>Sucesiunea testamentar între voin a individual i cea a neamului în Moldova secolului al XVII-lea</i>	165
Ioan-Augustin Guri , <i>Date i observa ii privitoare la Gavriil Callimachi în demnitatea de Mitropolit al Thessaloniceului</i>	181
Iuliana Stavarachi, <i>Biserica Sf. Nicolae cel S rac din Muntenimea Ia ilor</i>	201
***	
Cristian Ploscaru, <i>Confrunt ri politice i atitudini fa de reforma regulamentar în primii ani ai ocupa iei ruse ti în Moldova (1828-1830)</i>	211
Alexandru Istrati, <i>Despre libr rii, cabinete de lectur i cataloage de c r i. Ce se citea pe vremuri în rile Române</i>	239
Cosmin Mihu, <i>Câteva aspecte cu privire la eforturile diplomatice române ti în cheștiunea seculariz rii averilor m n stire ti (1862-1863)</i>	253
Gheorghe Iuti , <i>Dispute cu privire la rolul programelor colare reflectate în publica ia „Revista General a Înv mântului”</i>	263
***	
C t lin Boto ineanu, <i>Între cariera universitar i cea politic . Alegerea senatorului Universit ii din Ia i în primul deceniu interbelic</i>	273
Alexandra Toader, <i>Cântec pentru tovar ul Gh. Gheorghiu-Dej. Mihai Beniuc i realismul socialist</i>	291
Cristina Preutu, <i>Tehnici ale propagandei comuniste în România. Noi perspective de organizare la începutul anilor '70</i>	303
Ruxandra Alexianu, <i>Etapa de început a conflictelor etnopolitice din Republica Moldova i Georgia: radicalizarea conducerilor separatiste</i>	317

***

Mihai Mîrza, <i>Cheltuielile casei marelui vistiernic Toader Palade, dup o sam din anul 1752</i>	333
Ion Donat, <i>erban Papacostea, inuturile dintre Carpa i i Siret într-o descriere austriac de la sfâr itul secolului al XVIII-lea (VII)</i>	409
Ancu a Vlas, Adrian-Bogdan Ceobanu, <i>Contributions documentaires françaises concernant le mouvement séparatiste de Moldavie (3/15 avril 1866)</i>	429
Ionu Nistor, <i>Istorie i propagand la microfonul Radio România în timpul celui de-al Doilea R zboi Mondial. Documente (Gh. I. Br tianu, Th. Capidan, Emil Diaconescu, Silviu Dragomir, C. C. Giurescu, Victor Papacostea) (II)</i>	443
***	
<i>Recenzii i note bibliografice</i>	483
<p>Sanna Lipkin, <i>Textile-making in Central Tyrrhenian Italy from the Final Bronze Age to the Republican Period</i>, BAR International Series 2369, Oxford, Archaeopress, 2012, 163 p., 44 pl. (D nu Prisecaru); <i>Mic dic ionar de divinit i. O incursiune în panteonul Daciei romane. Catalog de expozi ie</i>, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2012, 87 p. (Nelu Zugravu); Oliver Jens Schmitt, <i>Südosteuropa und die Adria im späten Mittelalter</i>, Herausgegeben von Victor Spinei, Bucure ti-Br ila, Editura Academiei Române, Muzeul Br ilei, Editura Istros, 2012, 418 p. (Lauren iu R dvan); <i>La storia di un ri-conoscimento: i rapporti tra l'Europa Centro-Orientale e la Penisola italiana dal Rinascimento all'Età dei Lumi</i>, ed. de Cristian Luca i Gianluca Masi, Br ila-Udine, Museo di Br ila, Istros Editrice, Campanotto Editore, 2012, 455 p. (Lauren iu R dvan); Mariana Laz r, „<i>Spre folsul acestei sfinte case</i>”. <i>Constituirea i evolu ia domeniului m n stirii Cotroceni (secolele XVII-XIX)</i>, Br ila, Muzeul Br ilei, Editura Istros, 2012, 420 p. (+ o hart) (Petronel Zahariuc); <i>Identit ile Chi in ului</i>, coord. Sergiu Mustea , Alexandru Corduneanu, Chi in u, Editura Pontos, 2012, 224 p. (Iuliana Stavarachi); Mihai Chiper, <i>O societate în c utarea onoarei. Duel i masculinitate în România (1859-1914)</i>, Ia i, Editura Universit ii „Alexandru Ioan Cuza”, 2012, 306 p. (Cosmin Mihu); Daniel Cain, <i>Diploma i i diploma ie în Sud-Estul european. Rela iile româno-bulgare la 1900</i>, Bucure ti, Editura Academiei Române, 2012, 232 p. (Claudiu-Lucian Topor); Carol Iancu, Alexandru-Florin Platon (coordonatori), <i>Profesori i studen i evrei. Enseignants et étudiants juifs</i>, Ia i, Editura Universit ii „Alexandru Ioan Cuza”, 2012, 461 p. (Georgiana Le u); „<i>Lua i Duh Sfânt...</i>” – <i>Condica hirotoniilor în diacon i preot din Arhiepiscopia Ia ilor (1875-1985)</i>, edi ie realizat de lect. dr. pr. Daniel Danielescu, tip rit cu binecuvântarea Înaltpreasfin itului Teofan, Mitropolitul Moldovei i Bucovinei, Ia i, Editura „Doxologia”, 2012, 180 p. (Ioan-Augustin Guri); Ministry of Foreign Affairs of Latvia, Ministry of Foreign Affairs of Romania, Honorary Consulate of Latvia in Bucharest, The Romanian Association for Baltic and Nordic Studies, <i>The Romanian-Latvian Relations. Diplomatic Documents (1918-1958)</i>, edited by Siviu Miloiu, riks J kabsons, Laima J kabsons, Alexandru Ghi a, Târgovi te, Editura Cetatea de Scaun, 2012, 482 p. (Bogdan-Alexandru Schipor); Mihaela Teodor, <i>Anatomia cenzurii. Comunicarea presei din România. 1944-1947</i>, Târgovi te, Editura Cetatea de Scaun, 2012, 340 p. (Alexandra Toader); Lumini a Dum nescu, <i>Familia româneasc în comunism</i>, Cluj-Napoca, Presa Universitar Clujean , 2012, 250 p. (Adrian Vi alaru); Tony Judt (with Timothy Snyder), <i>Thinking the Twentieth Century</i>, London, William Heinemann, 2012, 432 p. (Alexandru-Florin Platon); Alain Besançon, <i>Sainte Russie</i>, Paris, Éditions de Fallois, 2012, 168 p. (Alexandru-Florin Platon); Vasile Munteanu, <i>Pagini de etnografie. Studii, articole, comentarii</i>, Ia i, Editura Palatul Culturii, 2012, 307 p. (Gheorghe Iuti); O carte – document. Mircea Radu Iacoban, <i>Zece ani de foc. O cronic a Basarabiei (1990-2000)</i>, Ia i, Editura Junimea, 2012, 747 p. (Ion Todera cu).</p>	
<i>Abrevieri</i>	529

CONTENT

Octavian Bounegru, <i>Monumentum Ephesenum and the laying of boundaries in the customs district of Histria</i>	9
Ionu Acrudoae, <i>Soldiers from Pannonia in the X Gemina and XIII Gemina legions (second and third centuries AD). Prosopographical considerations</i> ...	17
Lucreiu Mihilescu-Birliba, <i>Scythian foreigners based on epigraphical sources (the end of the 3rd c. – the 6th c. AD)</i>	33
***	
Tudor Mandache, <i>The typology of arrowheads in fourteenth and fifteenth centuries' Moldavia. Methodology, classification and statistical analysis</i>	41
Laurențiu Răducan, Mihaela Răducan, <i>Regarding the organisation of the urban space in medieval Moldavia</i>	61
Istvan S. Gorovei, <i>Contributions to the genealogy of Tutu and Callimachi families</i>	99
Petronel Zahariuc, <i>The relation between the Romanian Principalities and the monastery Xenophon from Mount Athos</i>	121
Alexandru-Florin Platon, <i>The New Representation of the Human Body in Western culture: from the organic body to the mechanical body (16th-17th centuries)</i>	147
Elena Bedreag, <i>Testamentary discourse between individual will and family laws in 17th century Moldavia</i>	165
Ioan-Augustin Guriș, <i>Notes and observations on Gavriil Callimachi, Metropolitan of Thessaloniki</i>	181
Iuliana Stavarachi, <i>The church of St. Nicholas the Poor from Iași, Muntenime neighborhood</i>	201
***	
Cristian Ploscaru, <i>Political confrontations and attitudes towards the Organic Statute reform in the early years of the Russian occupation in Moldavia (1828-1830)</i> ...	211
Alexandru Istrati, <i>Bookstores, Reading Rooms and Book Catalogues. What did people read in the Romanian Principalities</i>	239
Cosmin Mihailescu, <i>Considerations on the Romanian diplomatic efforts on the issue of secularizing monastic estates (1862-1863)</i>	253
Gheorghe Iuti, <i>Disputes regarding the role of curricula in the „General Journal of Education”</i>	263
***	
Cătălin Botoineanu, <i>Between university and political career. The election of the senator of the University of Iași in the first decade after the First World War</i>	273
Alexandra Toader, <i>Song for Comrade Gh. Gheorghiu-Dej. Mihai Beniuc and the socialist realism</i>	291
Cristina Preutu, <i>Techniques of the Communist Propaganda in Romania. New Perspectives on the Organization in the early 70's</i>	303
Ruxandra Alexianu, <i>Early stage of ethno-political conflicts in the Republic of Moldova and Georgia: the radicalization of the separatist leadership</i>	317

Content

***

Mihai Mîrza, <i>The expenses of the great treasurer Toader Palade's house based on a registry from 1752</i>	333
Ion Donat, erban Papacostea, <i>The counties between the Carpathians and Siret in an Austrian description from the end of the 18th century (VII)</i>	409
Ancu a Vlas, Adrian-Bogdan Ceobanu, <i>French documentary contributions regarding the separatist movement in Moldavia (3/15 April 1866)</i>	429
Ionu Nistor, <i>History and Propaganda through Radio Romania's microphone during the Second World War. Documents (Gh. I. Br tianu, Th. Capidan, Emil Diaconescu, Silviu Dragomir, C. C. Giurescu, Victor Papacostea) (II)</i> ...	443
***	
<i>Reviews and bibliographical notes</i>	483
<i>Abbreviations</i>	529